

F. t. l. vedr. revisorer og revisionsvirksomheder

om der er sket en overtrædelse af loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven. Bestemmelsen er ikke afgrænset til mundtlige oplysninger eller til redegørelser, men kan også omfatte adgang til revisors arbejds papirer, revisionsprotokoller, korrespondance eller andre dokumenter, der skønnes nødvendige til at vurdere den konkrete sag. Hvilke andre dokumenter, der kan være tale om, kan ikke entydigt fastlægges, men der skal være tale om konkrete dokumenter, der anses at have betydning for, at styrelsen kan træffe afgørelse i den konkrete sag. I forbindelse med indhentning af oplysninger skal styrelsen være opmærksom på persondatalovens regler om behandling af personoplysninger. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 48.

Det er af stor betydning for styrelsen, at den har adgang til alle de oplysninger, der anses at være af betydning for sagens behandling, jf. direktivets krav om et effektivt tilsyn. Styrelsen er dog opmærksom på, at der kan forekomme situationer, hvor en person har en egeninteresse i ikke at oplyse nærmere omkring et givent forhold, fordi personen i den situation ville udtale sig om en eventuelt påstået forbrydelse, som den pågældende kan være inddraget i. At afkræve den pågældende nærmere oplysninger omkring dette forhold ville stride mod forbuddet mod selvinkriminering.

Den Europæiske Menneskeretskonventions artikel 6 foreskriver, at enhver har ret til en retfærdig rettergang, når der skal træffes afgørelse i en strid angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse. Det følger af denne bestemmelse, at den person, der er anklaget for en forbrydelse, har ret til ikke at udtale sig om den påståede forbrydelse og til ikke at blive tvunget til at medvirke til at opklare den påståede forbrydelse. Med § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven) er dette princip blevet lovfæstet for så vidt angår tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, således at en forvaltningsmyndighed ikke kan afkræve oplysninger fra en person, fysisk eller juridisk, hvis der er konkret mistanke om, at den pågældende har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf. For en nærmere uddybning af princippet om forbud mod selvinkriminering henvises til lov om retssikkerhed, herunder lovbemærkningerne.

Det vil således altid bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvorvidt den pågældende revisor og/eller revisionsvirksomhed kan forbeholde sig retten til ikke at oplyse nærmere, idet det må vurderes, hvorvidt revisor og/eller revisionsvirksomheden må anses for at være mistænkt for at have begået et strafbart forhold.

Med henblik på at lovforslaget sikrer et effektivt tilsyn, hvor hensynet bag revisors tavshedspligt samtidig varetages, skal bestemmelsen ses i sammenhæng med forslagets § 30, hvorefter revisors tavshedspligt løftes i forhold til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, samt forslagets § 48, hvorefter fortrolige oplysninger, som styrelsen modtager, alene må anvendes som led i tilsynshvervet, til pålæggelse af sanktioner, eller hvis styrelsens afgørelse indbringes for højere administrativ myndighed eller indbringes for domstolene.

Til § 39

Stk. 1 giver i forlængelse af forslaget § 38 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen adgang til revisionsvirksomheder med henblik på at indhente de til en igangværende undersøgelse nødvendige oplysninger. Det er af afgørende betydning for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan efterleve kravet i direktivet om et effektivt tilsyn, at den kan foretage konkrete undersøgelser af en revisionssag i virksomheden. En undersøgelse vil blive iværksat, hvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vurderer, at der er risiko for, at en revisor eller en revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde revisorloven, jf. bemærkningerne til forslaget § 37. Dette behov for undersøgelse i revisionsvirksomheden må ikke svækkes ved, at revisor nægter at udlevere det ønskede materiale. Det er således hensigten med den foreslåede bestemmelse, at styrelsen skal have adgang til revisionsvirksomheders lokaler med henblik på at gøre sig bekendt med enhver oplysning, der kan være af betydning for sagens videre forløb.

Bestemmelsen giver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen adgang til revisionsvirksomheder mod fremvisning af behørig legitimation og uden retskendelse. Uden for strafferetsplejen gælder der ikke et almindeligt krav om forudgående indhentelse af retskendelse ved forvaltningsforetagelse af tvangsindgreb. Baggrunden for dette er blandt andet, at værdien af en retskendelse hænger sammen med beskrivelsen af de retsstiftende kendsgerninger, der skal være opfyldt for at indgrebet kan foretages. I de beføjelser, der almindeligvis er tillagt forvaltningsmyndigheder i kontroløjemed, er der ofte ikke en beskrivelse af de retsstiftende kendsgerninger, hvorfor der reelt set ikke vil være noget for domstolene at tage stilling til. Krav om en retskendelse ville i disse situationer være en unødvendig foranstaltning, som ville belaste domstolene med unødige sager, og som ikke vil give borgeren en forbedret retsstilling.

I forbindelse med lovforslagets udarbejdelse har der været overvejelser om, at styrelsen alene kan få adgang til revisionsvirksomhederne med en forudgå-